

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นกับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
เขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

Strategic leadership of local Administrative Organization Executives and the
Effectiveness of Local Administrative Organizations in Panare District,
Pattani Province

อับดุลบารี ยามา¹

ผศ.ดร.ธณภณ ศรีบุญธนะ²

Abdulbaree Yama¹

Assistant Professor Dr.Thanaphon Saranburana²

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

Abstract

This research aimed to: 1) examine the level of strategic leadership among local government organization administrators, 2) study the effectiveness level of local government organizations, 3) compare strategic leadership levels of local government administrators in Panare District, Pattani Province by gender, age, educational qualification, and work experience, 4) compare the effectiveness levels of local government organizations in Panare District, Pattani Province by gender, age, educational qualification, and work experience, and 5) investigate the relationship between strategic leadership and effectiveness of local government organizations in Panare District, Pattani Province. The population consisted of 421 personnel from local government organizations in Panare District, Pattani Province, including local government administrators performing duties in 2024. The sample size was determined using Taro Yamane's formula, resulting in 206 respondents performing duties in 2024. The research instrument was a questionnaire. Statistical analyses included mean, standard deviation, t-test for age and work experience variables, and One-Way ANOVA, analyzed using statistical software packages. Research findings revealed that: 1) Strategic leadership of local government administrators in

Panare District, Pattani Province was overall at a high level, 2) The effectiveness level of local government organizations in Panare District, Pattani Province was overall at a high level,

Keywords: Strategic Leadership, Organizational Effectiveness, Local Government Organization, Panare District,

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน 4) เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิ การศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานและ 5) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ประชากร คือบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ปฏิบัติหน้าที่ ในปี 2567 จำนวน 421 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) จำนวน 206 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปี 2567 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์โดยทดสอบค่าที (t-Test) สำหรับอายุและประสบการณ์ในการทำงานและวิเคราะห์โดยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิภาพขององค์กร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

บทนำ

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) ของผู้บริหารมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการกำหนดทิศทางองค์กร สร้างการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถพิจารณาได้จากการประเมิน LPA (Local Performance Assessment) ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2548 เพื่อกระตุ้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การประเมินครอบคลุม 5 ด้านหลัก ได้แก่ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคลและกิจการสภา การบริหารการเงินและการคลัง การบริการสาธารณะและธรรมาภิบาล ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของแต่ละองค์กร ผลการประเมินย้อนหลัง 3 ปี พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวโน้มพัฒนาประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2565 ได้คะแนนร้อยละ 73.36 ปี 2566 คะแนนร้อยละ 79.41 และในปี 2567 ได้คะแนนร้อยละ 80.70 (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2567)

ยังมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง ขาดการตระหนักรู้ถึงความสำคัญในการแสวงหาและการเลือกใช้เครื่องมือทางการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรทำให้การปฏิบัติงานมีข้อจำกัด ไม่อาจบรรลุผลลัพธ์ในระดับ “ดีเด่น” ได้มากนัก สอดคล้องกับ รายงานการประเมินประสิทธิภาพของกรมส่งเสริมการ

ปกครองท้องถิ่น ปี พ.ศ. 2560 (Local Performance Assessment: LPA, 2017) ได้สรุปอย่างชัดเจนว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบบริหารจัดการภายในที่ล้มเหลว โครงสร้างการทำงานขาดความยืดหยุ่น มุ่งใช้ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่มีตามอำนาจหน้าที่และการควบคุมสั่งการที่เข้มงวดมากเกินไป การไหลเวียนข้อมูลและงานไม่ครอบคลุม คล่องตัว และกระบวนการภายในที่ขาดเสถียรภาพ ไม่มีความชัดเจน เมื่อประกอบกับการบริหารงานบุคคลที่ใช้หลักเกณฑ์ด้านความถูกต้องมากกว่าความถูกต้อง และใช้ประโยชน์ต่างตอบแทนในระบบอุปถัมภ์ จนละเลยการแสวงหาหนทางเพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพยากร ที่มีคุณค่าโดยใช้หลักคุณธรรม ไม่เพียงแต่ทำให้บุคลากรขาดความรัก ความผูกพันและการประสานความร่วมมือกัน ยังส่งผลต่อเนื่องไปถึงค่านิยมและการมุ่งเน้นภายนอก ซึ่งเกี่ยวข้องกับให้บริการสาธารณะที่มีอาจตรงกับความต้องการของประชาชน

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เพื่อค้นหาว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผล ต่อประสิทธิภาพขององค์กรมากน้อยเพียงใดมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และมีแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่อย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ยกย่องศักยภาพและประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป ให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดและมีความเชื่อมั่นต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
3. เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ตามแนวคิดของดูบริน (DuBrin J. Andrew, 2004) ประกอบด้วย 5 กระบวนการ ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารตามแนวคิดของดูบริน 1.1.1 ความคิดความเข้าใจในระดับสูง 1.1.2 ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 1.1.3 ความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 1.1.4 วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ 1.1.5 การกำหนดวิสัยทัศน์

1.2 ประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี (แบบประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปี 2567 ประกอบด้วย 1.2.1 ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ 1.2.2 ด้านที่ 2 การบริหารงานบุคคลและกิจการสภา 1.2.3 ด้านที่ 3 การบริหารงานการเงินและการคลัง 1.2.4 ด้านที่ 4 การบริการสาธารณะ 1.2.5 ด้านที่ 5 ธรรมาภิบาล

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ประกอบด้วย ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายกองค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น รองนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และเลขานุการนายกองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สมาชิกสภาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกอง/สำนัก หัวหน้าฝ่าย และเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติการ รวมประชากรทั้งสิ้นจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอปะนาเระ จำนวน 10 แห่ง ได้แก่ เทศบาลตำบลปะนาเระ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าข้าม, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านนอก, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านน้ำบ่อ, องค์การบริหารส่วนตำบลพ้อมี้ง, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านกลาง, องค์การบริหารส่วนตำบลท่าน้ำ, องค์การบริหารส่วนตำบลดอน, องค์การบริหารส่วนตำบลคอกกระปือและองค์การบริหารส่วนตำบลควน ปี 2567 จำนวนประมาณ 421 คน 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 206 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การได้มาซึ่งรายชื่อกลุ่มตัวอย่างนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย

บททวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร

กฤติยาภรณ์ นาชัย (2560) ได้ให้ความหมายภาวะผู้นำ หมายถึง ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ในการจูงใจและโน้มน้าวให้ผู้อื่นทำตาม และปฏิสัมพันธ์ให้ทุกคนในองค์การหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจและมุ่งมั่นในอุดมการณ์ขององค์การ เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินกิจกรรมได้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

กรรณาภรณ์ พุฒซังค์ (2560) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหนึ่งใช้อิทธิพล หรือการจูงใจบุคคลหรือใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ในการชักนำ หรือโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาภายในองค์การ หรือในกลุ่มคนในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ศิลปะสร้างความสัมพันธ์ของผู้นำให้ผู้ตามดำเนินการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ผู้ตามมีความกระตือรือร้นเต็มใจทำในสิ่งที่เขาต้องการมีความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างเต็มศักยภาพ โดยมีเป้าหมายขององค์การเป็นจุดหมายปลายทาง

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการ ที่บุคคลหนึ่งใช้อิทธิพล หรือการจูงใจบุคคลหรือใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ในการชักนำหรือโน้มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาภายในองค์การ หรือในกลุ่มคนในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีปฏิสัมพันธ์กัน โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ในการสร้างความสัมพันธ์ของผู้นำให้ผู้ตามดำเนินการปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่มหน่วยงานหรือองค์การ

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

เดเนียล วิท (Daniel Wit, 1967) ได้ให้คำนิยามต่อการปกครองท้องถิ่น หมายถึงการ ปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่นตามหลักการที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเอง อันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของ รัฐบาล มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในเขตอำนาจตน

อีไมล์ เจ. ซัดดี้ (Emile J. Sady อ้างถึงในไพศาล ไกรรัตน์, 2561) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำกว่าจากรัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมายและมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำ

กิจการในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งอำนาจจัดเก็บภาษี เจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่น ดังกล่าวอาจได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้

สรุปได้ว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลองค์การบริหารส่วนตำบลกรุงเทพมหานครเมืองพัทยาและองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจาย อำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. 2552 องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเองโดยเป็นหน่วยงานราชการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะ เป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมีหน้าที่ความรับผิดชอบ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิยะ กล้าประเสริฐ (2558) ได้ทำการศึกษาการประเมินประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี และ 4) เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการสาธารณะในกลุ่มขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงด้านความสามารถในการให้บริการในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วย วิธีการจับฉลาก ได้แก่ อบต.จำนวน 5 แห่ง ดังนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาลนครรังสิต เทศบาลเมืองบึงยี่โถ เทศบาลตำบลสามโคก และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คลองห้า ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด จำนวน 400 ชุด นำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ทั้งนี้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้ ค่าความถี่และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ ตลอดจนใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางเศรษฐศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัย พบว่า 1. ประสิทธิภาพในการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่ (ใช้ผลของ VRS) มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 90 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 90 ใน 5 ด้านตามลำดับ คือ (1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและ สาธารณูปโภค (2) ด้านการส่งเสริม ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น (3) ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว (4) ด้านการสาธารณสุข และ (5) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและมีประสิทธิภาพในการให้บริการต่ำกว่าร้อยละ 90 เพียง 2 ด้าน คือ (1) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และ (2) ด้านการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน 2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี พบว่า ค่าเฉลี่ย ประสิทธิภาพการให้บริการของ อบต. จังหวัดปทุมธานี (ใช้ผลของ VRS) ต่ำกว่า ร้อยละ 90 มี 2 ด้าน คือ (1) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และ (2) ด้านการศึกษาและการพัฒนาเยาวชน 3. ความพึงพอใจของ ประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี ผลจากการศึกษา พบว่า ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 5 ด้าน ค่าเฉลี่ยขนาดพื้นที่ รับผิดชอบ คือ 322.23 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนที่ อบจ. รับผิดชอบมี 59 จำนวนมากกว่า อบต. จำนวนเจ้าหน้าที่ประจำและชั่วคราว อบจ. มีการจ้างเจ้าหน้าที่มากกว่าและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากร อบจ. มีค่าเฉลี่ยสูงกว่า

เช่นกันในส่วนของการจัดสรรงบประมาณของ อบจ.และอบต.มีความคล้ายคลึงกันคือ ให้น้ำหนักในการจัดสรรงบประมาณด้านการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศาสนา จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยวและด้านการสาธารณสุขมีความแตกต่างในส่วนของการจัดสรรงบประมาณ ด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศาสนา จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ อบจ. จะให้ความสำคัญมากกว่าด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ซึ่งตรงกันข้ามกับ อบต. ที่เน้นการจัดงบประมาณด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ศาสนา จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมากกว่าด้านการวางแผนส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว และ 4. แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการสาธารณะในกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงด้านความสามารถในการให้บริการ ผลการศึกษาพบว่า 1. การเพิ่มประสิทธิภาพของการให้บริการสาธารณะในกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปทุมธานีนั้น ควรส่งเสริมการประกอบอาชีพเสริมและเพิ่มรายได้แก่ประชาชน โดยเชิญผู้ที่มีความรู้ มาให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการค้า การลงทุน การตลาด กับประชาชน 2. ทาง อบต.ควรจัดให้มีตลาดรองรับผลผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันผลผลิตทางการเกษตรราคาต่ำมาก ทำให้เกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน 3. ผู้นำควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เพราะประชาชนในแต่ละหมู่บ้านต่างมีแนวคิดและทราบปัญหาในแต่ละหมู่บ้านได้ดีกว่าบุคคลภายนอก ดังนั้น อบจ. ควรให้โอกาสประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์สูงสุดในการพัฒนาท้องถิ่นได้ 4. อบต. ควรทำการขุดลอกคูคลองเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำแล้ง เนื่องจากตอนนี้คูคลองไม่เพียงพอต่อการอุปโภคและบริโภค 5. อบต.ควรจัดเจ้าหน้าที่อาสาสมัครที่คอยดูแลด้านความปลอดภัยให้มากขึ้น เนื่องจากปัจจุบันมีการโจรกรรมเกิดขึ้นในพื้นที่อย่างบ่อยครั้ง และ 6) ควรจัดโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องและทำเป็นประจำตลอดจนมีการประชาสัมพันธ์ให้ ประชาชนเข้าร่วมอย่างทั่วถึง

ปริศนา พิมพ์า (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช 3) ศึกษาถึงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ควรมีการวางแผนและจัดระบบการปฏิบัติงานไว้ให้ชัดเจนตรงกับความรู้ความสามารถความถนัดของบุคลากรในหน่วยงาน มีการกำหนดปัจจัยชี้วัดผลสำเร็จของงาน รวมทั้งมาตรฐานผลงานที่สามารถวัดประเมินเข้าใจตรวจสอบได้

สรุปได้ว่า ได้ทำการศึกษา อิทธิพลของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการ บริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหาร

ส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์ และ 2) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องแบบจำลองอิทธิพลของการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์และประสิทธิผลการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุรินทร์กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารทรัพยากรมนุษย์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อประสิทธิผล การจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.91 ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลที่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) แบบจำลองมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความกลมกลืนทั้ง 6 ดัชนีที่ผ่านเกณฑ์การยอมรับ คือ ค่าดัชนี $\chi^2/df=0.786$, CFI=1.00, GFI=0.99, AGFI=0.98, RMSEA=0.000 และ SRMR=0.0050

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้วิธีการวิจัยดังนี้

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในความรับผิดชอบ จำนวน 10 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ และความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ 0.05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 206 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) การได้มาซึ่งรายชื่อกลุ่มตัวอย่างนั้น ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบบจับฉลากแบบไม่คืนกลับเป็นขั้นตอนสุดท้าย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของชองดูบริน (DuBrin J. Andrew, 1998)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท ซึ่งสอดคล้องกับ (แบบประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประจำปี 2568

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมเพื่อการพัฒนาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประสิทธิภาพการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันรัชต์ภาคย์ ถึงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมแนบแบบสอบถามส่งไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ ให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร จำนวน 206 ฉบับ เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลและกำหนดรับคืนภายใน 14 วัน

3. ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม จำนวน 206 ฉบับ พบว่าการตอบแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป 6)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1) แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบ ตารางประกอบความเรียง

2) แบบสอบถามตอนที่ 2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายข้อ โดยนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง ซึ่งเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1997)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 206 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนก ตามตัวแปรเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	67	32.5
หญิง	139	67.5
รวม	206	100.00
อายุ		
อายุน้อยกว่า 25 ปี	29	14.1
อายุ 25 – 50 ปี	144	69.9
อายุ 51 -60 ปี	33	16.0
รวม	206	100.00
วุฒิการศึกษา		
ปริญญาตรี	184	89.3
สูงกว่าปริญญาตรี	22	10.7
รวม	206	100.00
ประสบการณ์ในการทำงาน		
ต่ำกว่า 10 ปี	72	35.0
ตั้งแต่ 10- 20 ปี	90	43.7
ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป	44	21.4
รวม	206	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 และเป็นเพศชาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 25 – 50 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 รองลงมาอายุ 51 – 60 ปี และน้อยสุดอายุน้อยกว่า 25 ปี เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามระดับปริญญาตรี จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 89.3 รองลงมาระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 22 คิดเป็นร้อยละ 10.7 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วงตั้งแต่ 10–20 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 30.49 รองลงมาไม่มีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ตั้งแต่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 35.0 และน้อยที่สุดคือมีประสบการณ์ในการทำงานอยู่ในช่วงตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง	4.17	0.49	มาก	5
2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.34	0.46	มาก	2
3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.30	0.49	มาก	3
4. ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ	4.19	0.41	มาก	4
5. ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์	4.55	0.34	มากที่สุด	1
รวม	4.31	0.35	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (= 4.31, S.D.= 0.35) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้าน การกำหนดวิสัยทัศน์ (= 4.55, S.D. = 0.34) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ (= 4.34, S.D.= 0.46) ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (= 4.30, S.D.= 0.49) และด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ (= 4.19, S.D.= 0.41) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง (= 4.17, S.D.= 0.49)

อภิปรายผล

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นกับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้นำที่มีความเข้าใจในระดับสูง ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ และด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระวัฒน์ ชาแสน (2566) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของยศวัต เชื้อวงศ์พรหม (2562) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเมือง สกลนคร จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับจรัสรัตน์ ม่วงนา (2563) ได้ศึกษาภาวะ

ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ขวัญใจ อับมา (2566) ที่ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนมจังหวัดนครพนม ผลวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับภักดีธัญญา พิณจินตริ และชยาگانต์ เรื่องสุวรรณ (2567) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร พบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับนัฐพงศ์ โคตรวงษ์ และกฤษณก ดวงชาต (2567) ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 พบว่า ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ปะนาละ จังหวัดปัตตานี ภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 การบริหารจัดการ ด้านที่ 2 การบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ด้านที่ 3 การบริหารงานการเงินและการคลัง ด้านที่ 4 การบริการสาธารณะและด้านที่ 5 ธรรมภิบาล ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาละ จังหวัดปัตตานีภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านที่ 4 การบริการสาธารณะ รองลงมา คือ ด้านที่ 3 การบริหารงานการเงินและการคลัง และด้านที่ 2 การบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านที่ 5 ธรรมภิบาล สอดคล้องกับ อหิติ เพ่งพิโรจ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนราธิวาส พบว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานส่วนตำบล จังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับสันดี ศรียา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน พบว่า ระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ นันทวัน บัวใหญ่ (2567) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางการบริหารและแรงจูงใจที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับประดิษฐ์ ศิววัฒนกุล (2563) ได้ศึกษาเรื่องสมรรถนะของผู้บริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรุงเทพมหานคร พบว่าระดับสมรรถนะของผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ด้านความรู้ทักษะในการบริหาร การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริหารอย่างมีอาชีพ ทักษะการใช้ความคิดและการสื่อสารและความน่าเชื่อถือและหลักจริยธรรมอยู่ในระดับมากและระดับการพัฒนาทรัพยากรบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร ด้านสมรรถนะความผูกพันต่อองค์กร การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ การให้สิ่งจูงใจและด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับรัฐบุรุษ คุ่มทรัพย์ (2568) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารเทคโนโลยีดิจิทัลกับการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีศึกษาการพัฒนากระบวนการสาธารณะในยุคดิจิทัล พบว่าการยอมรับเทคโนโลยีและทรัพยากรมีบทบาทสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาละ จังหวัดปัตตานี1 ผลการศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาละ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศ พบว่า ผลการ

เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกันมีทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ในภาพรวมทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับอุมารดี วัฒนะกุล (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา พบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกตามเพศ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับบรอซียะห์ ลาเต๊ะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามเพศพบว่าการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับอภินิชา มาลี (2567) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 1 พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปผล

ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามสรุปได้ ดังนี้ จำแนกตามเพศพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 และเป็นเพศชาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 จำแนกตามอายุพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 25 – 50 ปี จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 69.9 รองลงมา คือ อายุ 51–60 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็น ร้อยละ 16.0 และอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้ ผลการศึกษาข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และด้านวิธีการคิดเชิงปฏิกิริยาตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี สรุปได้ดังนี้ ผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านที่ 4 การบริการสาธารณะ รองลงมา คือ ด้านที่ 3 การบริหารงานการเงินและการคลัง และด้านที่ 2 การบริหารงานบุคคลและกิจการสภา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้าน ที่ 5 ธรรมชาติภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจในระดับสูง ผู้บริหารควรจัดทำแผนผังสาเหตุของปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น และบริหารจัดการประชุมระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา กลุ่มสตรี เยาวชน และประชาชนทั่วไปเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น

2. ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้ามากำหนดกลยุทธ์ ผู้บริหารควรใช้ข้อมูลจากยุทธศาสตร์การพัฒนาลำดับขั้นตามแผนพัฒนาอำเภอปะนาเระ และนโยบายของรัฐบาลในการวางแผนและกำหนดกลยุทธ์การบริหารงานท้องถิ่น และผู้บริหารควรนำข้อมูลจากทุกส่วนงาน (ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ฝ่ายโครงสร้างพื้นฐาน ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาและสาธารณสุข ฝ่ายงบประมาณและการคลัง) มาวิเคราะห์ร่วมกันก่อนกำหนดเป็นนโยบายและแผนงาน

3. ด้านการมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ผู้บริหารมีความคิดเชิงรุกและสามารถแสดงปฏิภาณไหวพริบในการตัดสินใจ เมื่อเกิดสถานการณ์เร่งด่วนในพื้นที่ชายแดนได้ และผู้บริหารสามารถวางแผนงานและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่นอย่างชัดเจนและเป็นระบบโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หรือการวิจัยกรณีศึกษา (Case Study) เพื่อให้เข้าใจบริบทเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ที่มีลักษณะเฉพาะทางสังคมและวัฒนธรรม

2. ควรขยายพื้นที่ศึกษาให้กว้างขึ้นโดยเปรียบเทียบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภออื่นของจังหวัดปัตตานีที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น พื้นที่ในเขตเมืองกับพื้นที่ชายแดน หรือเทศบาลตำบลกับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อศึกษาความแตกต่างของรูปแบบภาวะผู้นำและประสิทธิภาพการบริหารงานในบริบทที่หลากหลาย

3. ควรศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลลัพธ์ที่จับต้องได้ เช่น ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการ การลดปัญหาความขัดแย้งในชุมชน หรือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมอาชีพ

References (18pt)

- กนก ดวงชาตม. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*. 3(3), 813-834
- กวีภัทร ชื่นใจ. (2564). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*. 9(1), 213-226.
- กันต์ชญานิ์ ส่งเจริญทรัพย์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารพัฒนาศาสตร์ศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 32(115), 106-114.
- เกศณี กลิ่นเทศ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*. 6(1), 147-162.

- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 32. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. 16(2), 59-72
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย*. 5(1), 153-160
- ขวัญหล้า น้อยนวล พิมพกา ธรรมลสิทธิ์ และสุกัญญา รุจิเมธภาส. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย
เขต 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6(7), 176-189
- จรรยารัตน์ วัฒนศักดิ์ศิริ. (2561). การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของหัวหน้าสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล. *วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา*. 13(2), 18-32
- จันทร์ทิพย์ จามิตร โสภณ เพ็ชรพวง และบรรจง เจริญสุข. (2562). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพ
การบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารนาครบุตริปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*. 11(2),
10-19
- จรัส มุ่งเผือกกลาง สุนทร โคตรบรรเทา สุวัฒน์ อาษาสิงห์ สมเดช สาวันดี และชีวิน บุญถม. (2565). ภาวะผู้นำ
เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1.
Interdisciplinary Academic and Research Journal. 3(6), 435-446
- จิตติมา อัครธิตินพงศ์. (2561). แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคไทยแลนด์ 4.0. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ*.
8(2), 154-166
- จินตนา จุงใจ. (2562). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. 6(1), 105-115
- เจสจิรา จรูญแสง เสริมทรัพย์ วรปัญญา ภูวดล จุลสุคนธ์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน
นานาชาติสังกัดมูลนิธิคริสตจักรเซเว่นธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย. *วารสารครุทรรศน์*. 4(2), 70-83
- ณัฐ แสงนุสิทธิ์ และกัลยมน อินทุสุต. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
จตุจักรกรุงเทพมหานคร. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*. 5(4), 261-270
- ดุษฎีพลี หลั่งจิ และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กร แห่ง
การเรียนรู้ของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 4(4),
93-106
- เทพดินทร์ ปานอี่เม้ง และสุรินทร์ ภูสิงห์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ. *วารสารการบริหารการศึกษาและ
ภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 10(39), 223-233
- ธิชาภา นาคเสพ และสุกัญญา สุदारรัตน์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามณฑลบุรี. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 8(10),
579-593

- นันทพัทธ์ วงศ์กันตา พระมหาอุดร อุตตโร และธานี เกสทอง. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ จังหวัดนครสวรรค์ตามหลักอิทธิบาท 4. *วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์*. 5(3), 467-480
- นันทน์ภัส สุทธิการ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- นิตดา เปี่ยมพิชนะ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. *Journal of Roi Kansan Academy*. 8(1), 252-269
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- บุญรักษา กาลาศรี ชูชีพ ประทุมเวียง และพงษ์ธร สิงห์พันธ์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*. 9(1), 87-100
- ประมวณ อุ่นเรือน. (2566). บทบาทภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 2. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒนา*. 5(4), 261-270
- ปรีयर อรุณจินดาตระกูล สมบูรณ์ บุรศิริรักษ์ และอภิสิทธิ์ ทรงบัณฑิตย์. (2561). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของโรงเรียนเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*. 15(29), 11-19
- ปรียาภัสสร นนทคำจันทร์ และนิตดา เปี่ยมพิชนะ. (2567). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*. 8(1), 87-99
- พรพิมล อุ่นเสียม. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3*. วิทยานิพนธ์ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ภักธิญาภา พินิจมนตรี และชยาภานต์ เรืองสุวรรณ. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดมุกดาหาร. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 8(3), 301-316.
- มูฟิต วาโชะ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. *วารสารการบริหารการศึกษาและครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*. 2(1), 38-48.
- มูฮัมหมัดอัลลี ยูโซะ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงรุกของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารตามแผนกลยุทธ์ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดนราธิวาส. *วารสารทัศนมิติทางการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่*. 2(3), 33-44
- เมธี ศรีโยธา. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้. *วารสารอัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*. 12(24), 325-338
- วรเชษฐ์ แก้วนาชุม สุรางคนา มัณยานนท์ และนรินทร์วิทย์ ชินอัครวัฒน์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ เขต 1. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*. 5(3), 622-631

- วรวรราช เทียมสุวรรณ วัชรพล วิบูลยศรีน ศิโรจน์ ผลพันธ์ และเหม ทองชัย. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21. วารสารบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต.15(2), 219–231.
- วีระวัฒน์ ชาแสน. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอนาแก จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วุฒิชัย พวงพิลา. (2566). การศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 9(2), 169–182
- อรณพ จินะวัฒน์. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.15(3), 40–50.
- Adair, J. (2002). *Effective Strategic Leadership*. Pan Macmillan. and Bacon.
- Bateman, T. S. and Snell, S. A. (2002). *Management Competing in the New Era*. (5th ed.). McGraw–Hill.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing*. (3rd ed.). Harper & Row.
- Davies, B. and Ellison, L. (2003). *The New Strategic Direction and Development of the School*. Routledge.
- Dess, G. G. and Miller, A. (1993). *Strategic Management*. McGraw–Hill.
- Dubrin, A. J. (2004). *Leadership: Research Findings, Practice, and Skills*. Mc Graw–Hill.
- Eagly, A. H., & Carli, L. L. (2003). *The female leadership advantage: An evaluation of the evidence*. The leadership quarterly, 14(6), 807–834.
- Fayol, H. (2013). *General and Industrial Management*. Martino Fine Books.
- Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. (5th ed.). Mc Graw–Hill Book Company.
- Fullan, M. (2001). *Leading in a culture of change*. Jossey–Bass.
- Hoy, W. K. and Ferguson, J. (1985). *A Theoretical Framework and Exploration of Organizational Effectiveness in School*. Educational Administration Quarterly, 21(2), 121–122.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G, Miskel. (2001). *Educational Administration: Theory. Research and Practice*. (6th ed.). Mc Graw–Hill International Edition 2001.
- Ireland, R. D. and Hitt, M. A. (1999). *Achieving and Maintaining Strategic Competitiveness in the 21st Century: The Role of Strategic Leadership*. Academy of Management Executive, 13(1), 43–57.
- Jesse, B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. Harper and Row.
- Kouzes, J. M. & Posner, B. Z. (1995). *The Leadership Challenge*. (2nd ed.). Jossey Bass.
- Lezotte, Lawrence W. (1991). *School Improvement Based on Effective Schools Research: The Decade Ahead*. Educational Consideration, 18(2), 7–16.